

Toekomstvisie

Gemeente Utrechtse Heuvelrug

Pilot Gesprekstafels Driebergen-Rijsenburg

10 maart 2020

Table of Contents

Verslag Driebergen-Rijsenburg	4
<i>Presentatie Hart voor Driebergen.....</i>	4
<i>Aanwezigen</i>	4
<i>Opzet van de avond.....</i>	4
Plenaire deel	4
Gesprekstafels.....	5
Gesprekstafel: Een dorpscentrum met kwaliteit	6
<i>Ronde 1.....</i>	6
Onderwerpen	6
Waar spelen deze onderwerpen?	6
Toekomstverkenning.....	6
Wat mist er?	6
Oplossingen.....	6
Rol die mensen zelf kunnen spelen.....	6
<i>Ronde 2.....</i>	7
Onderwerpen	7
Waar spelen deze onderwerpen?	7
Ideaalbeeld.....	7
Wat mist er?	7
Mogelijke oplossingen	7
Gesprekstafel: Voor en met elkaar	8
Korte terugblik	8
Samenvatting op hoofdlijnen.....	8
Conclusie en relatie tot preventie.....	8
Gesprekstafel: Groene en gezonde buitenruimte	10
Korte terugblik	10
Samenvatting op hoofdlijnen.....	10
Conclusie en relatie tot opgave actualisatie LIOR (-> DIOR)	10
Welke onderwerpen bespreken wij onder dit thema aan deze tafel?.....	11
Waar spelen deze onderwerpen vooral in Driebergen-Rijsenburg.....	11
Positieve ervaring delen/ wat spreekt u aan?.....	11
Toekomstverkenning.....	12
Wat mist er dan nog of waar lopen wij tegenaan?	12
Oplossingen.....	12
Gesprekstafel: Een veilige leefomgeving.....	14
Verkeersveiligheid.....	14

Sociale veiligheid	14
Milieuveiligheid	14
Klassieke veiligheid	15
Gesprekstafel: Een plek voor iedereen	16
<i>Ronde 1</i>	16
Beschermd wonen	16
Ouderenhuisvesting	16
Waar wonen?	16
<i>Ronde 2 – hoe en waar wonen?</i>	17
<i>Samenvattend</i>	17
Gesprekstafel: Iedereen kan meedoen	19
<i>Definitie</i>	19
Vragen van inwoners	19
<i>Toekomstverkenning</i>	19
<i>Oplossingen</i>	20
Contact of vragen	21
Bijlagen	21

Verlag Driebergen-Rijsenburg

Op dinsdag 10 maart 2020 vond in Driebergen-Rijsenburg de pilot voor de dorpsgesprekken plaats. Deze avond was bedoeld als eerste verkenning op de dorpsgesprekken voor de toekomstvisie en ook als avond om te 'oefenen' met de aanpak.

Presentatie Hart voor Driebergen

Bij de voorbereiding van deze pilot is de organisatie 'Hart voor Driebergen' betrokken. Dit is een organisatie die zich inzet om het centrum van Driebergen beter op de kaart te zetten. De mogelijkheden hebben zij verkend door verschillende studies uit te laten voeren door studenten van de opleiding stedenbouwkunde van Saxion Hogescholen. Hart voor Driebergen heeft op deze avond de studie gepresenteerd aan hun dorpsgenoten.

Hart voor Driebergen heeft de volgende uitgangspunten voor een centrumvisie:

- Doortrekken groenstructuur tot in het centrum.
- Compactificeren van het centrum retailgebied ondersteund door een gezellig centraal dorpsplein met horeca en high- touch retail.
- Significante reductie van *zichtbare* auto impact zowel qua *zichtbare* parkeerruimte en doorvoerroutes voor verkeer.
- Meer woningbouw in het centrum voor eenpersoonshuishoudens/senioren/jonge gezinnen.
- Drie *ambitieniveaus*: voor kortere termijn, middenlange termijn en lange termijn.

En de volgende doelstellingen:

- Bewustwording creëren dat het anders kan.
- Inspiratie (aan de gemeente) geven wat zou kunnen.
- Een basisconcept geven waarop voortgeborduurd kan worden.
- Discussie stimuleren en ideeën helpen genereren.
- Draagvlak creëren.
- Input genereren voor de Omgevingsvisie van de gemeente, uitmondend in een centrumvisie voor Driebergen voortbouwend op de aangenomen motie.

Aanwezigen

In totaal hebben rond de 150 mensen deze avond bijgewoond. Dit grote aantal geeft ons als gemeente vertrouwen in de grote betrokkenheid van onze inwoners.

De voorzitter van de avond was Ronald Löhr. Hij presenteerde de avond en zorgde ervoor dat in het plenaire deel de deelnemers aan het woord kwamen.

Opzet van de avond

De avond bestond uit twee delen: het *plenaire deel* en een onderverdeling in *gesprekstafels*.

Plenaire deel

In het plenaire deel voerden aanwezigen aan de hand van stellingen een dialoog. Hierbij kwam onder meer naar voren dat de meeste aanwezigen weinig behoefte hadden om kleiner of groter te gaan wonen, dat ze Driebergen graag zien als dorp voor jong en oud, maar dat er ook wat

terughoudendheid was voor het bouwen van nieuwe woningen. Qua voorzieningen vonden veel aanwezigen dat het dorpscentrum wel een impuls kon gebruiken.

Gesprekstafels

Bij de gesprekstafels, in het tweede deel van de avond, passeerden een aantal onderwerpen de revue. De gesprekstafels kenden twee rondes, waar in elke ronde verschillende deelnemers aan tafel konden aanschuiven. De hoofdonderwerpen waren:

- Een dorpscentrum met kwaliteit.
- Voor en met elkaar.
- Groene en gezonde buitenruimte.
- Een veilige leefomgeving.
- Een plek voor iedereen.
- Iedereen kan meedoen.

In het vervolg van dit verslag leest u meer over de gesprekspunten per onderwerp en de belangrijkste bevindingen.

Gesprekstafel: Een dorpscentrum met kwaliteit

Ronde 1

Onderwerpen

Een dorpscentrum met kwaliteit is: verkeersluw, heeft een verblijfsruimte die gezellig/sfeervol is, mogelijkheid tot (gratis) parkeren, groen, heeft allure. Er moet een ontmoetingsplek zijn, cultuur moet aangesloten zijn en het is esthetisch, dat wil zeggen in overeenstemming met de Stichtse Lustwarande.

Waar spelen deze onderwerpen?

- Rond de Traaij en de Hoofdstraat.
- de Traaij is te lang en er zijn een paar zwakke plekken in het centrum (achter AH, tegenover boekhandel, flatgebouwen achter Nieuw Salem). De Cultuurhoek is fijn maar kan meer betrokken worden, door de Hoofdstraat gaat te veel verkeer.
- De meningen verschillen over hoogbouw (kan wel, mits esthetisch, wat er nu staat is lelijk), jaren 30 woningen als voorbeeld van betere bouw.

Toekomstverkenning

- Ideaalbeeld over 10 jaar.
- Een kern met veel winkels (dus veel compacter). Pleinvorming met uitstraling/allure die past bij de Stichtse Lustwarande, eventueel een markthal. Een tunnelbak zoals in de presentatie klinkt goed, maar lijkt niet realistisch.
- De doorgaande route door de Hoofdstraat is verplaatst, net zoals de BP. Op de plek van de BP kan woningbouw of ontmoetingsplek komen.

Wat mist er?

- Wat is nog de functie van N225, de doorgaande route richting Veenendaal is het niet per se meer?
- Via de A12 of Arnhemse Bovenweg zijn Doorn en verder ook te bereiken, hoewel via Arnhemse Bovenweg een verplaatsing van het probleem is. De meningen over mogelijk verkeersoplossingen verschillen.
- Er missen voorzieningen die inspelen op de leefstijl van de jeugd (buitenshuis eten, markthal, maar geen hangplek). Door het indikken van winkels, woningen voor jongeren, horeca voor studenten en jongeren kan je ervoor zorgden dat ze hier uitgaan i.p.v. in Zeist en Utrecht. De meningen of dit daadwerkelijk gaat gebeuren en over of en hoe jongeren te faciliteren verschillen.

Oplossingen

- Ontwikkel een visie en voer die vervolgens uit.
- Ontmoetingsplek op Traaij.
- Stedenbouwkundig ontwerp en verplaats doorgaande route aan Hoofdstraat, bijvoorbeeld door 2x een richtingsverkeer (via Hoofdstraat en via Arnhemse Bovenweg).

Rol die mensen zelf kunnen spelen

- Ideeën genereren.
- Zelf boodschappen doen in Driebergen.

Ronde 2

Onderwerpen

- Kwaliteit is de Traaij leefbaar houden door winkels en andere voorzieningen open te houden. Er moet een goede balans zijn tussen wonen, werken en recreëren.
- Veiligheid is belangrijk.
- Mensen moeten langer in het centrum blijven, dit zou kunnen met een plein. Een plein is mooi en levendig en zorgt voor samenzijn.
- Fietsers zijn welkom in het centrum en op de Traaij, maar er moet wel oog zijn voor veiligheid en stalling. De uitstraling van een plein moet passen bij de unieke Stichtse Lustwarande (bouwstijl).
- De presentatie slaat spijker op zijn kop
- De Hoofdstraat is/heeft geen kwaliteit maar heeft dit wel hard nodig.

Waar spelen deze onderwerpen?

In het centrum, de Traaij, Appelgaard of Heetveld.

Ideaalbeeld

- Het centrum compacter en minder versnipperd maken, met een mix van horeca en winkels. Om het levendig te houden moet parkeren in de buurt van het centrum mogelijk zijn, bijvoorbeeld op de Appelgaard of Heetveld.
- Het kan veel groener door minder tegels. Het plein tegenover de boekhandel kan leuker gemaakt, het gat kan gevuld. De huiskamer is een mooi voorbeeld van groen en gezellig.
- Grote winkels en parkeerplaatsen naar de buitenkant, een compact plein met winkels met hoge sociale interactie (high touch).
- Visie op doorgaand verkeer (zowel auto's, fietsers en voetgangers): hoe kom je van a naar b, hoe zorg je voor doorstroming en logica, hoe kom je paar dorpen verder. Een rondweg is geen ideaalbeeld. We moeten verkeersproblemen accepteren of kiezen voor rigoureuze oplossingen (zoals tunnel).

Wat mist er?

- Een ov-snelbus naar Amersfoort, hoewel die ook in de file komt te staan.
- Er kunnen niet genoeg pleinen/marktplaatsen zijn, bijvoorbeeld tegenover boekhandel.
- De huren zijn hoog, maar het is niet duidelijk wie daar iets aan kan doen.

Mogelijke oplossingen

- Mix van winkels.
- Kleine ondernemers bundelen in een groot gebouw, foodmarket.
- (Sociale) projecten met participatie van inwoners.
- Niet alleen lange termijnvisie maar ook richten op de uitvoering op korte termijn.
- Maak ruimte door oude gebouwen weg te halen.

Gesprekstafel: Voor en met elkaar

Korte terugblik

Voor de Toekomstvisie (onderdeel Omgevingswet) vond op 10 maart jl. een dorpsgesprek plaats, locatie Bergse Bossen, te Driebergen. De opkomst was tussen de 100-120 mensen.

De avond startte met een inleidend plenair gedeelte, door de projectleider en de wethouders (Jorg en Waaldijk), waarna aan tafel de gesprekken werden voortgezet rondom verschillende thema's.

In dit document wordt teruggekeken op het thema 'Voor en met elkaar'.

Er vonden twee gespreksrondes plaats, met bij elke ronde 10 – 15 inwoners die hieraan deelnamen.

Hieronder de samenvatting op hoofdlijnen. In de bijlage zijn de notities opgenomen (wordt later toegevoegd), welke op de discussievellen genoteerd zijn tijdens de gesprekken.

Samenvatting op hoofdlijnen

- Veel van de deelnemers geven aan dat het niet meer dan normaal is om wat voor hun naasten te doen.
- Verschillende helpen oudere burens met een boodschapje of houden een oogje in het zeil.
- Bij het schoonhouden van de buurt, bijvoorbeeld weghalen van takken na een storm, hebben enkele aanwezige het idee dat zij dit alleen doen. Ze zien dat burens/anderen hiervoor eerder de gemeente bellen.
- Voor en met elkaar richting opvoeden van kinderen en/of veiligheid van burens wordt minder snel herkend als onderdeel.
- De gemeente moet in sommige wijken meer faciliteren om 'voor en met elkaar' initiatieven op te zetten. In andere wijken moeten zij meer ondersteunen en vooral niet met allerlei regels aankomen.
- Samenleving en gemeente is allebei even verantwoordelijk, we moeten dit samen doen.
- Gemeente mag randvoorwaarde scheppen in het ondersteunen van initiatieven (of aanjagen van). Bijvoorbeeld: gemeente verzorgt straatveegpullen en een afsluitende barbecue. Inwoners maken dan de straat schoon.
- Vogelnestje uitdelen werd zeer gewaardeerd.
- Vrijwilligerswerk wordt als belangrijke motor hiervoor gezien.
- Vrijwilligerswerk moet anders worden ingericht, bijvoorbeeld taken opknippen en mensen tijdelijk hiervoor verantwoordelijk maken.
- Overzicht van alle activiteiten per dorp wordt gewenst, niet alleen per wijk. Dit moeten ook de kleinere activiteiten zijn (bijvoorbeeld het koffie drink uurtje wat ergens wordt georganiseerd).
- De kleine, lokale initiatieven in het zonnetje zetten door te publiceren in het gemeenteblad of andere nieuwsmedia.

Conclusie en relatie tot preventie

- Positief dat aanwezigen ervaren dat zowel samenleving als gemeente hier verantwoordelijk voor zijn. Dit is een mooie basis.
- Wordt minder gezien richting, opvoeden van kinderen en normaliseren. Meer voor nodig om het hier over te hebben, ook richting signaleren van problematiek.

- Er is een basis, gemeente moet nadenken hoe ze ervoor gaan zorgen dat samenleving ook zijn deel verantwoordelijkheid pakt op de andere gebieden als normaliseren, signaleren en opvoeden van kinderen. Hoe kunnen we dit faciliteren of aanjagen?

Gesprekstafel: Groene en gezonde buitenruimte

Korte terugblik

Voor de Toekomstvisie (onderdeel Omgevingswet) vond op 10 maart jl. een dorpsgesprek plaats, locatie Bergse Bossen, te Driebergen. De opkomst was tussen de 100-120 mensen.

De avond startte met een inleidend plenair gedeelte, door de projectleider en de wethouders (Jorg en Waldijk), waarna aan tafel de gesprekken werden voortgezet rondom verschillende thema's. In dit document wordt teruggekeken op het thema 'Groene en gezonde buitenruimte'.

Er vonden twee gespreksrondes plaats, met bij elke ronde 15-20 inwoners die hieraan deelnamen. Hieronder de samenvatting op hoofdlijnen. In de bijlage zijn de notities opgenomen, welke op de discussievellen genoteerd zijn tijdens de gesprekken.

Samenvatting op hoofdlijnen

- Driebergen heeft betrokken en bewuste bewoners.
- De bewoners zijn trots op hun dorp en woonomgeving.
- De dorpsidentiteit wordt belangrijk gevonden en gevormd door groen, natuur, verschillende landschapstypologieën en de landgoederen van de Stichtse Lustwarande.
- Het behouden en versterken van de dorpsidentiteit vormt vertrekpunt voor het oplossen van maatschappelijke opgaven.
- De maatschappelijke opgaven (o.a. klimaatadaptatie)vormen ook kansen om het dorp en haar de identiteit te versterken.
- De noodzaak van de verstedelijking (inbreiding) wordt niet breed gedeeld.
- Zorgvuldigheid en een integraal afwegingskader zijn van belang bij het bepalen van inbreidingslocaties (gemeente moet daarbij het belang van de natuur (flora en fauna) behartigen).
- De huidige inbreidingslocaties worden als een aantasting van de dorpsidentiteit (groen en natuur) ervaren door de bewoners.
- Eerst transformatie van bestaand bebouwd areaal, daarna inbreiding (passend bij schaal en identiteit van het dorp).
- Het huidige onderhoudsniveau van de openbare ruimte wordt als een aandachtspunt/knelpunt ervaren. Daarbij zijn bewoners bereid om zelf werkzaamheden te verrichten in de buitenruimte en/of hiervoor geld te investeren (crowdfunding/stijging OZB).
- Bewoners geven aan zeer veel waarde te hechten aan (natuur)speelplekken en ontmoetingsplekken.

Conclusie en relatie tot opgave actualisatie LIOR (-> DIOR)

- Het formuleren van een visie op een groene en gezonde buitenruimte wordt door de bewoners als waardevol en noodzakelijk ervaren.
- De opgave om de LIOR te actualiseren en uit te breiden met een visie op de openbare ruimte op dorpsniveau (DIOR) sluit aan op de opgave voor een Toekomstvisie.
- De huidige benaderingswijze van de DIOR (voortbouwen op trots van bewoners en identiteit) sluit aan op de wensen van de bewoners.

Welke onderwerpen bespreken wij onder dit thema aan deze tafel?

Ronde 1:

- Groene energie.
- Groene speelplek voor jonge kinderen.
- Minder verharding particuliere tuinen.
- Kwaliteit openbaar groen (aanleg en onderhoud).
- Voorzichtig zijn met inbreidingen (groene open plekken dragen bij aan natuur- en groenbeleving en dorpsidentiteit).

Ronde 2:

- Milieu.
- Welzijn.
- Uitstraling (Driebergen als groen dorp in groene oase van rust).
- Duurzaam waterbeheer.
- Biodiversiteit.
- Flora en Fauna.
- Stichtse Lustwarande.
- Verblijven/ontmoeten.
- Recreatie/toerisme.
- Terughoudend zijn met inbreidingen.

Waar spelen deze onderwerpen vooral in Driebergen-Rijsenburg

Ronde 1:

- Buitenplaatsen.
- Bossen.

Ronde 2:

- Gebied Langbroekerwetering.
- Kraaybeek.
- Heidetuin.
- Seminarierrein.
- Beukenstein.

Positieve ervaring delen/ wat spreekt u aan?

Ronde 1: -

Ronde 2:

- Transitie kantoren naar woningen.

Toekomstverkenning

Hoe ziet ons ideaalbeeld er over 10 jaar uit?/ wat willen wij bereikt hebben?

Ronde 1:

- Groene dorpsidentiteit is kracht van Driebergen.
- Integrale en dorpse benadering van maatschappelijke opgaven.
- Goed onderhouden buitenruimten.
- Versterking en verbreding biodiversiteit.
- Vergroenen van de openbare ruimte (minder steen).
- Duurame landbouw/ boeren (daarbij aandacht voor circulair en zorg, niet grootschalig).

Ronde 2:

- Driebergen: meest groene en milieuvriendelijke gemeente/dorp.
- Stichtse Lustwarande: beelddrager.
- Klimaatadaptatie (waterbeheer, hittestress).
- Minder verstening van voortuinen.
- Meer herplant van bomen (nu worden veel bomen gemist (jeugdherinnering)).
- Goed onderhouden openbare ruimte.
- Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug meenemen in planvorming.

Wat mist er dan nog of waar lopen wij tegenaan?

Ronde 1:

- Zone A12 tussen Hoenderdaal en De Woerd. Hier is een integrale benadering en kwaliteitsimpuls nodig.

Ronde 2:

-

Oplossingen

Ronde 1:

- Bundel (maatschappelijke) krachten en zie de opgaves als een kans.
- Natuurinclusief ontwerpen en bouwen.

Ronde 2:

- Onderhoud door inwoners.
- Gemeente faciliteert.
- OZB verhogen.
- Bomen adopteren.
- Rol gemeente: beschermen van de natuur.

Zou u hier zelf een rol in willen spelen?

Ronde 1:

- Ja, samen met de bewoners.

Ronde 2:

- Actievere burgers.
- Crowdsourcing (voorbeeld Oranjevijver).

Wie of wat kan hier nog iets in betekenen?

Ronde 1:

Ronde 2:

Gesprekstafel: Een veilige leefomgeving

Het onderwerp 'veilige leefomgeving' viel grofweg uiteen uit vier thema's:

1. Verkeersveiligheid
2. Sociale veiligheid
3. Milieuveiligheid
4. Het 'klassieke' veiligheidsthema: criminaliteit, ondermijning etc.

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid wordt als een groot probleem ervaren in Driebergen (althans aan de tafels van het dorpsgesprek). Het gaat hier met name om de verkeersdrukte op de volgende punten: de N225; centrum, de Traaij, doorstroming Hoofdstraat/Engweg-Lange Dreef en de verkeerstromen op en af de A12.

Met ervaart dat de verkeersdrukte is de afgelopen jaren is toegenomen. Hierdoor neemt ook het gevoel van (verkeers)onveiligheid toe. Aan de eerste tafel zat een directeur van een basisschool. Hij is zeer bezorgd over de verkeersveiligheid om en nabij scholen: voor kinderen van zijn school is het moeilijk om op een veilige wijze zich te verplaatsen van en naar school.

Voorstellen om de verkeersveiligheid te verbeteren zijn het plaatsen van hekjes bij Nijndal, het verlagen van de snelheid op de Traaij, een centrale parkeerplaats voor de IVA en vanuit daar kunnen de studenten met de bus naar school (hoofdstraat 26). Het voorstel om misschien ook naar ons eigen gedrag te kijken (gedragsverandering) en dus meer gebruik te maken van de fiets en niet voor alles de auto te pakken om je binnen de bebouwde kom te verplaatsen, kon niet op steun rekenen.

Sociale veiligheid

De oproep was om ook aandacht te hebben voor eenzame ouderen. Aan tafels werd er een duidelijke relatie gelegd tussen een toegankelijke openbare ruimte en gezonde ouderen: goede straatverlichting, plekken om elkaar te ontmoeten, een goed onderhouden buitenruimte dragen eraan bij dat ouderen erop uitgaan zich bewegen en mensen ontmoeten. Een praktisch voorstel was om bijvoorbeeld ook meer te investeren in buurtcentra zoals 'de brug': decentrale plekken waar ouderen elkaar, maar ook andere mensen elkaar kunnen ontmoeten.

Om het gevoel van sociale veiligheid te vergroten, werd ook voorgesteld om jongeren meer te betrekken bij hun omgeving.

Zwerfafval werd ook ervaren als een bron van ergernis. Voor veel van de deelnemers aan de tafel 'veilige leefomgeving' is zwerfvuil een teken van onachtzaamheid en niet-betrokkenheid bij de je eigen leefomgeving. Binnen Driebergen zijn er verschillende initiatieven waarbij burgers zwerfvuil-opruim-acties houden. Sommige daarvan worden ondersteund door de gemeente.

Milieuveiligheid

Een aantal inwoners heeft het idee dat door de toenemende verkeersdrukte, congestie en stoplichten op hoofdstraat de luchtkwaliteit in Driebergen afneemt door een toename van fijnstof en roet.

Klassieke veiligheid

Aan de tafel 'veilige leefomgeving' werd aandacht gevraagd voor babbeltrucs, phishing ed. met name bij ouderen. Er werd aangegeven dat sociale netwerken hierbij belangrijke zijn om dit tegen te gaan. Het merendeel van de deelnemers aan de tafel is lid van een buurt-app waarin buren elkaar op de hoogte houden van ongewone zaken in de straat. De deelnemers hadden niet het idee dat er veel criminaliteit of ondermijning is in Driebergen.

Gesprekstafel: Een plek voor iedereen

Opgave vertaald als: Woningbouw: waar moeten we wonen, hoe moeten we wonen en wie moeten er wonen?

Ronde 1

Beschermd wonen

De vraag werd gesteld of deze opgave (terugplaatsen van kwetsbaren in de samenleving) niet een teruggedraaien van een beweging uit verleden was. Geconstateerd werd dat deze opgave toch ook vooral voortgekomen zou zijn vanuit financiële overwegingen en dat integratie lastig is.

Geconstateerd werd dat een groot probleem bij dit onderwerp is dat woningen waar eventueel kwetsbaren zouden kunnen worden teruggeplaatst, te duur zijn voor de doelgroep (bijvoorbeeld kwetsbare jongeren). Daarom kwam de vraag omhoog of de gemeente geen voorwaarden kan stellen en of zijn hier op het gebied van de marktwerking iets kan betekenen zodat er wel sprake is van betaalbare woningen. Nu drijft de schaarste de prijzen te zeer op.

Ouderenhuisvesting

Voor wat betreft ouderenhuisvesting als kwetsbare groep werd alternatieve woonvormen voorgesteld, eventueel met zorg. Levensloopbestendig bouwen werd ook gebouwd als belangrijk aandachtspunt bij “hoe” bouwen. Zorg dat ouderen bij de dorpscentra kunnen wonen, niet te klein (men wil ook logees van kleinkinderen kunnen hebben). Eventueel gemeenschappelijke tuinen. Opgemerkt werd dat ouderen best uit hun “kasten” willen verhuizen, maar ze kunnen nergens naar toe (wat ze aanspreekt).

Denk bij ouderenhuisvesting ook aan combinatie van ouderen en jongeren, maar ook aan combinatie ban functies, integratie van functies en wonen. En laat ouderen in hun eigen omgeving blijven. Denk ook aan het splitsen van woningen: oud onder, jong boven> de groep dacht daarbij aan de grote vrijstaande woningen in Driebergen noord als voorbeeld. Splitsen daarvan zou in hun ogen best een optie kunnen zijn voor ouderen beneden en jongeren boven.

Probeer generatieverschillen te voorkomen, werd geopperd, met als voorbeeld het “tante Louise”-concept. Stap af van de gedachte van monofunctionele gebouwen.

Waar wonen?

Door de groep werd opgeroepen om te waken voor het dichtbouwen van Driebergen: plekken zouden bijna op zijn. Behoud het karakter, was de oproep. Kies in plaats daarvan liever zorgvuldig voor uitbreiden buiten het dorp, maar bouw dan met dezelfde kernwaarden als de bestaande kern. Dus veel groen, zodat je een nieuwe plek creëert maar met dezelfde kenmerken. Je zit dan direct ook in deze nieuwe gebieden meteen buiten.

Er volgde tot slot een oproep anders te kijken naar de bouw mogelijkheden; in plaats van bouwen op open plekken, zou je meer een kwalitatieve benadering moeten kiezen; waar kan de bestaande bebouwing en bebouwde omgeving een betere kwaliteit krijgen door het oude te vervangen door

iets nieuws. Dat levert weer hele nieuwe plekken op zonder in de bestaande groengebieden in et dorp te hoeven bouwen. Er ontstaat dan win-win. Knap verouderd bezit op. Bekijk de opgave kwalitatiever en integraler: neem ook duurzaamheid mee en bouw kleiner voor ouderen, maar wel bij voorzieningen. zorg dat doorstroming kan plaats vinden.

Tot slot: stuur op doelgroepen.

Ronde 2 – hoe en waar wonen?

Deze ronde ging het meer over hoe en waar wonen. In dat kader werd onder andere gesproken over:

Liever kleiner bouwen, ca 50 m2. Combineer oudere en starter bij renovatie/herbouw. In dit kader vindt men ook horizontale splitsing van grote vrijstaande panden (waar nu veel ouderen in zitten) een goed idee; ouderen beneden en jongeren boven. Ook een goed aanbod van kleinere woningen zou goed zijn voor de doorstroming van ouderen en dus het vrijkomen van panden voor gezinnen. Ook het omvormen van Nassau-Odijkhof wordt genoemd.

Weet wat je nodig hebt, weet als gemeente waar behoefte aan is en vul maatschappelijk verantwoord in. In het kader van het laatste werd als voorbeeld Hoek Nijendaal gegeven. De hier gerealiseerde één laag extra hadden er volgens een deel van de aanwezigen best twee mogen zijn. Dit is wel een dilemma in de groep. Men vindt het omvormen van leegstaande panden een goed idee.

Voorbeeld: Men zou voor bijvoorbeeld een locatie als woonzorgcentrum Kraaijbeek een andere samenstelling van de bewoners goed vinden; niet alleen ouderen, maar zoek naar een combinatie. Mix oud en jong. Meng groen en zorg.

Bij dit alles werd ook in deze groep aangegeven dat de gemeente oog moet houden voor de charme van Driebergen. Houd groen in stand. Dat is een kernkwaliteit van Driebergen. Heb daar oog voor en wees er zuinig op.

Bovendien vindt men dat er op het gebied van voorzieningen meer sprake moet zijn van samenwerking tussen de kernen in de gemeente. Door bundeling komt ruimte vrij voor woningen.

Verder werd een oproep gedaan om “ruimer” te denken als gemeente en daarnaast voor tijdelijk meer sociale woningen.

Samenvattend

Er zijn veel ideeën gewisseld; de ene meer concreet dan de andere en soms meer in de vorm van een hartenkreet of een aandachtspunt. Wat in alle twee groepen nadrukkelijk naar voren kwam was:

- Combineer bij woningbouw oud en jong en combineer wonen met andere voorzieningen (met name bij ouderen).
- Houd ouderen in hun omgeving, maar zorg wel voor doorstroming door alternatieve huisvesting in de eigen wijk te creëren.
- Behoud het karakter van Driebergen als een groen dorp. Men vindt dat dat Driebergen maakt tot wat het is en men is daar trots op en wil dat daar zorgvuldig mee wordt omgegaan.

- Benader de bouwopgave kwalitatief. Dat betekent zoek naar waar de bestaande omgeving of bebouwing een kwaliteitsimpuls kan krijgen en zoek daar naar mogelijkheden om woningen toe te voegen in combinatie met een verhoging van de kwaliteit. Kijk als eerste hiernaar en dan pas naar bouwen in het groen in de kern. En wellicht kan het op bepaalde plekken iets hoger, zodat ook dat ertoe leidt dat de groene open plekken in het dorp die Driebergen maken tot wat het is (een groen dorp), behouden kunnen blijven als open plekken in het dorp.

Gesprekstafel: Iedereen kan meedoen

Definitie

Iedereen kan naar eigen vermogen meedoen in de samenleving liefst ook qua werk maar vooral sociaal gezien. Onder vermogen verstaan we dan: de mogelijkheden die iemand heeft om iets te kunnen doen of betekenen in contact met de ander.

Vragen van inwoners

Welke kwetsbare groepen zijn er eigenlijk in ons dorp? Waar kan ik ze vinden?

- Er is nog weinig bewustzijn dat er naast ouderen nog andere kwetsbare doelgroepen zijn (armen, eenzamen, veteranen, slechtienden, mensen met verstandelijke of fysieke beperking, ander psychologische ziekten en ook nieuwkomers en mantelzorgers. Hier zou gemeente meer over kunnen communiceren, groepen op positieve manier zichtbaarder maken.
- Het zou mooi zijn als mensen naar vermogen mee kunnen doen aan de samenleving.
- 'Consumptie houding' ouderen doorbreken. Stimuleren zelf in beweging te komen, in plaats van te verwachten dat overheid alles regelt.
- Vergrijzing leidt tot veel eenzaamheid: 'Normale' gemiddelde oorspronkelijke Driebergenaar is éénling/individualistisch ingesteld. Dit moet doorbroken worden als je wil dat er meer samenkracht ontstaat. Zolang éénlingen'stel vormen (nog) geen probleem, maar als 1 helft wegvalt dan ontstaat in minimaal helft wel vereenzaming.
- Mensen die niet zelf erop uitgaan, moeten geactiveerd worden door andere vitale inwoners. Deze vitale inwoners moeten wel bewust gemaakt worden dat ze dit voor een ander kunnen doen.
- Buitenruimte helpt deze doelgroepen niet om eerder uit hun huis te komen. Er is een andere sociale/psychisch drempel.
- Vereniging Kantorij (koor) neemt actief leden van Bartimeus op om mee te doen.

Toekomstverkenning

- Ontmoetingsplekken /voorzieningen waar mensen samen komen inclusief kwetsbare groepen: Kindvriendelijk, voor jonge ouders, met speelgelegenheid /vermaak voor de kinderen en gezellige zithoekje voor de ouders in het centrum van DB. (VB Verdwenen bistro in DB, Huyschkamer, initiatief buurthuis in Zwolle is voorbeeld).
- Wat is een goede plek? Hoe financieren of exploitabel maken en houden?
- Bereidheid om elkaar te hebben. Deze is aanwezig. Ook bij nieuwe en jonge inwoners van DB. Wel behoefte aan faciliteren: inzicht in doelgroepen, een locatie voor ontmoeting, aanjagers/trekkers, promotie van bestaande activiteiten.
- Goede match van vraag en aanbod. Dit lukt nog niet. Potentiele vrijwilligers wakker maken en aanboren.
- Voor deel van de inwoners mag het nog normaler worden dat je iets voor een ander doet. Hier jong mee beginnen kan helpen en ouders besmetten :-) Maatschappelijke/sociale stages van scholen hierop richten.

- Meer aandacht voor kwetsbare doelgroepen! Belangrijk om gevoel te hebben ergens bij te horen. Wanneer dit werk technisch niet lukt dan minimaal in verenigingsleven of buurt niveau.
- Omdraaiende participatie. Ondersteunen kwetsbare groepen wel vraaggericht insteken. Kijken wat ze vooral ook zelf kunnen doen.
- Iedereen kent het aanbod van activiteiten in het Dorp. Want er is echt veel om naar toe te gaan. Allen aanbod is nog niet onder inwoners bekend. Ook niet goed vindbaar.
- Doorbreken van de houding: “laat de ander het maar doen. Ik ben al zo druk, die kan het beter, ect” Bereidheid om iets voor de ander/gemeenschap te doen weer te normaliseren. Hoe mensen stimuleren die het helpen van de ander van nature minder in zich hebben? Laten zien dat je er zelf ook veel voor terug krijgt.

Oplossingen

- Samenbrengen van doelgroepen: Jonge gezinnen zoeken plekken om te ontmoeten met de kinderen in Driebergen. Hier zouden ook kwetsbare doelgroepen kunnen komen. Door mengen meer gevoel onderdeel van samenleving Driebergen en meer zichtbaar.
- Creëren van maatschappelijke horecavoorzieningen met dit specifieke karakter.
- Inwoners Driebergen bewust maken van noodzaak om sommige mensen letterlijk over de drempel te helpen.
- Campagne: Vraag iemand mee!
 - Wat vind je leuk om te doen of doe je dagelijks/wekelijks toch al (hobby's, boodschappen, et cetera).
 - Bedenk iemand in de buurt die je niet buiten vaak ziet.
 - Maak contact met hem/haar en vraag hem/haar mee.
Bijvoorbeeld: ik ga boodschappen doen en ik neem mee mijn oude buurvrouw die zelf geen boodschappen meer kan doen.
- Betere bezorging van de Kaap/nieuwsbode voor gemeentenuws. Blijkbaar krijgen veel inwoners uit DB de krant niet. Hierin wordt veel meegedeeld over activiteiten.
- Vermenging stimuleren door:
 - Trekkers in te zetten vanuit gemeente, sociale partners en verenigingen /vrijwilligers.
 - Een goede plek te faciliteren als gemeente of een maatschappelijk ondernemer vinden.
 - Verbinden wat er al is! Beter presenteren naar inwoners.
 - Faciliteren van een buddysysteem voor mensen die letterlijk of figuurlijk achterblijven.
- Verenigingen stimuleren om begeleiders/ondersteuners van kwetsbare doelgroepen te benaderen om te vragen of zij iets kunnen betekenen voor een aantal van hen als nieuw lid? Vereniging toegankelijk maken voor deze mensen. Nadenken over toegevoegde waarde.
- Behoefte aan sociale woningen zodat jonge mensen kans hebben om in DB te wonen en dan ook voor andere (oudere) te kunnen zorgen of helpen.

Contact of vragen

Heeft u vragen over dit verslag of over het vervolg van deze bijeenkomst? Neem dan contact op met de projectgroep Toekomstvisie via projectenplein@heuvelrug.nl.

Bijlagen

Bijlage 1 – Resultaten gesprekstafels – presentatie